

lující děcko bylo přeneseno a zda pochází ze sculože ze dne 11. neb 12. května 1919, nemohli však okolnost tu také vyloučiti. Nebyl tedy důkazem znaleckým podán zákonem žádaný důkaz, že žalobce je dítětem přeneseným a že žalovaný dítě to 11. neb 12. května 1919 zplodil. Slušelo se tudíž žalobní nárok jako nedokázaný a nedokazatelný zamítnouti a to bez ohledu na svědeckou výpověď matky děcka, poněvadž jejím osamělým svědectvím, při negativním výsledku důkazu znaleckého, důkaz o otcovství žalovaného podán býti nemůže (§ 157 obč. zák.). Dospěl-li odvolací soud k jinému závěru, posoudil případ se stanoviska právníckého nesprávně.

Čís. 1219.

Zemský úřad pro válečné poškozence nemá procesní způsobilosti.

(Rozh. ze dne 4. října 1921, Rv I 760/21.)

O žalobě zemského úřadu pro válečné poškozence jednaly a rozhodly o ba nižší soudy ve věci samé. Nejvyšší soud zrušil rozsudky obou nižších soudů, prohlásil celé jim předcházejší řízení zmatečným a zastavil je.

Důvody:

Dle § 1 c. ř. s. může samostatně na soudě jednati pouze osoba fysická nebo právníká, jež jest s to, platné závazky podstupovati. Způsobilost, státi k soudu, předpokládá tudíž způsobilost býti subjektem práv a závazků (způsobilost býti stranou ve sporu) a způsobilost k právním činům. K nedostatku té i oné způsobilosti má soud hleděti z moci úřední (§ 6 c. ř. s.) a, nelze-li ji odstraniti, má soud prvé neb i vyšší stolice usnesením prohlásiti zmatečnost řízení, zmatkem postiženého (§ 7 c. ř. s.). V tomto sporu podal žalobu zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Čechách, žádaje, by byl uznán za vlastníka movitých věcí, kteréž z exekuce vylučuje. »Zemský úřad pro péči o válečné poškozence v Praze« byl zřízen dle zákona ze dne 8. dubna 1919, čís. 199 sb. z. a n. vládním nařízením ze dne 17. října 1919, čís. 561 sb. z. a n., jako úřad státní pro celé Čechy. Státní a zemské úřady nejsou však osobami právníckými a nebyla též žádným zákonem zemskému úřadu pro péči o válečné poškozence propůjčena vlastnost osoby právnícké. Úřady nemají jako takové žádného jmění a jmění, o němž rozhodují, jest jměním buď státu, nebo země, neb okresu atd. Nemohou tudíž také nabývati vlastnictví ať k věcem movitým ať nemovitým (§§ 287 a 290 obč. zák.). Není proto zemský úřad pro péči o válečné poškozence způsobilým býti podmínkem práv a závazku, nabývati vlastnictví k věcem a býti stranou ve sporu, ať žalobcem nebo žalovaným. Nemůže tudíž také žalobu podávati. K zastupování státu ve sporech soudních jest zřízena finanční prokuratura. Podal tudíž v tomto sporu žalobu úřad, který není způsobilým býti stranou v rozepři, není způsobilým státi k soudu. Nedostatek této způsobilosti po provedeném sporu nelze více odstraniti a bylo proto nutno celé řízení obou nižších stolic prohlásiti zmatečným a je zastaviti a to z moci úřední, byť i dovolání zmatečnosti té neuplatňovalo (§§ 7, 477 čís. 5 a 510 c. ř. s.).